

Голові разової спеціалізованої вченої ради
з присудження ступеня доктора філософії
ДФ 12.093.005
у Маріупольському державному університеті
Міністерства освіти і науки України
докторові наук з державного управління,
професору Стойці А. В.

ВІДГУК

офіційного опонента завідувача кафедри державного управління і місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету Міністерства освіти і науки України, доктора наук з державного управління, професора, заслуженого працівника освіти України Лопушинського Івана Петровича на дисертацію Чернецького Сергія Сергійовича «Інформаційно-комунікаційне забезпечення сталого демократичного врядування в Україні», подану до захисту в разову спеціалізовану вчену раду ДФ 12. 093. 005 у Маріупольському державному університеті Міністерства освіти і науки України на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Ступінь актуальності обраної теми. Актуальність дисертаційної роботи Чернецького Сергія Сергійовича «Інформаційно-комунікаційне забезпечення сталого демократичного врядування в Україні» зумовлено потребою трансформації діяльності органів державної влади шляхом використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до глобалізаційних та цифрових тенденцій розвитку для забезпечення сталого демократичного врядування в сучасному українському суспільстві.

Автор у роботі правомірно зазначає, що практичний досвід функціонування центральних органів виконавчої влади в Україні в сталому інформаційному просторі виявив низку проблем інформаційного забезпечення органів влади, що свідчить про недосконалість наявних механізмів розв'язання цих проблем та потребує вдосконалення інформаційно-

комунікаційного потенціалу органів державної влади, розвиток якого є одним із етапів входження України до спільноти демократичних, правових, соціальних держав.

Актуальність дослідження С. С. Чернецького підтверджується результатами його виконання в межах науково-дослідної теми Маріупольського державного університету (м. Київ) Міністерства освіти і науки України «Публічне управління для сталого територіального розвитку» (державний реєстраційний номер 0118U001700), у контексті якої автором сформовано комунікаційну стратегію центрального органу виконавчої влади для забезпечення ефективної взаємодії між урядом та суспільством в умовах сталого розвитку.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Обґрунтованість отриманих наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, забезпечено комплексним використанням загальнонаукових та спеціальних методів, серед яких: аналіз, синтез, систематизація та узагальнення (для визначення проблем інформаційно-комунікаційного забезпечення органів публічної влади, напрямків розвитку інформаційної політики на основі стратегічних комунікацій), історичний (для дослідження історичних умов формування демократичного врядування, концепції цифрової трансформації), структурно-функціональний, порівняльний методи (для визначення особливостей інформаційно-комунікаційного забезпечення центральних органів виконавчої влади та напрямків їх дальшого розвитку), системний підхід (для формування комунікаційної стратегії центрального органу виконавчої влади в умовах цифрових трансформацій) та апробацією результатів дослідження на наукових та науково-практичних конференціях.

Загалом, поставленої автором мети досягнуто, її логічно розкрито шляхом послідовного вирішення означених завдань.

Дисертантом успішно сформульовано перелік завдань, що пов'язані з розробленням та розвитком інформаційно-комунікаційного забезпечення сталого демократичного врядування в умовах цифрових трансформацій.

Зміст дисертаційного дослідження відповідає поставленій меті, засвідчує логічність та завершеність дослідження та відповідає паспорту спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

У першому розділі дисертант зосередив увагу на дослідженні теоретичних основи формування сталого демократичного врядування в умовах цифровізації, принципах розвитку сталого демократичного врядування, особливостях формування механізмів демократичного е-урядування в Україні, організаційно-правових засадах демократичного врядування в умовах інформаційної відкритості.

Окремий розділ роботи присвячено оцінці розвитку сталого демократичного врядування в Україні. На основі дослідження європейського досвіду автором виокремлено сучасні інструменти фінансування проєктів розвитку електронного урядування в Україні. Визначено особливості державної політики у сфері відкритих даних як інструменту підвищення прозорості та ефективності державних установ в умовах сталого врядування в Україні. За результатами оцінки ефективності інформаційно-комунікаційного забезпечення центральних органів виконавчої влади автором доведено наявність проблемних питань у галузі та потребу його вдосконалення.

Логічно завершує дисертаційне дослідження третій розділ «Розвиток інформаційно-комунікаційного забезпечення в органах публічної влади в умовах сталого розвитку», у якому автор розробив комунікаційну стратегію центрального органу виконавчої влади, визначив шляхи розвитку інформаційної політики в органах публічного управління на основі стратегічних комунікацій та напрямки вдосконалення діяльності центральних органів виконавчої влади в інформаційному просторі для забезпечення демократичного врядування в умовах сталого розвитку.

Стиль наукових положень та рекомендацій забезпечує легкість і доступність їх сприйняття. Робота характеризується однозначністю, послідовністю, точністю викладу. Наукові положення, висновки і рекомендації подані в роботі, достатньо обґрунтовано і підкріплено результатами аналізу значної кількості наукових джерел та статистичних даних щодо формування ефективної комунікації між урядом та суспільством в умовах розвитку демократичного врядування в Україні.

Структура, кількість опрацьованих літературних джерел свідчить про глибину проведеного дослідження. Здобувач, аналізуючи наукові підходи та праці вітчизняних та іноземних учених, пропонує власне бачення відповідних

управлінських процесів.

Достовірність та новизна отриманих результатів. Достовірність отриманих результатів дисертаційного дослідження підтверджено їх методологічною обґрунтованістю, використанням теоретичного та практичного доробку за проблематикою роботи.

Наукову новизну отриманих результатів відбито в таких результатах:

вперше: обґрунтовано науково-методичні засади формування комунікаційної стратегії центрального органу виконавчої влади, що включає принципи демократичного врядування для побудови дієвої системи комунікації між урядом та суспільством;

удосконалено: науково-методичний підхід до оцінки ефективності інформаційно-комунікаційного забезпечення центральних органів виконавчої влади України на основі матричного аналізу для визначення стратегічних можливостей інформаційно-комунікаційного забезпечення на рівні установи;

набули подальшого розвитку: узагальнення теоретичних підходів до визначення поняття «демократичне врядування», визначення концептуальних засад демократичного врядування України (рис, принципів), інструментів е-демократії на основі аналізу показників прозорості та підзвітності органів державної влади; шляхи розвитку інформаційної політики в органах публічного управління в напрямку розвитку телекомунікаційних, електронних довірчих послуг, цифрової інфраструктури, кібербезпеки, цифрових навичок, компетентності, цифрової освіти; напрямки вдосконалення діяльності центральних органів виконавчої влади для підвищення ефективності діяльності органів публічної влади в інформаційному просторі щодо забезпечення демократичного врядування.

Повнота викладу в наукових публікаціях, відсутність порушення академічної доброчесності. Основні положення та наукові результати дисертаційної роботи викладено в 9 наукових публікаціях, із них: 1 монографія, 1 стаття в зарубіжних наукових виданнях, які мають цитування в наукометричних базах Scopus та Web of Science, 3 статті в наукових фахових виданнях з державного управління; 4 – у матеріалах міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Дисертаційну роботу С. С. Чернецького перевірено на унікальність тексту за допомогою онлайн сервісу пошуку плагіату «Unicheck», що не виявило порушень академічної доброчесності.

Практичне значення і впровадження отриманих результатів дослідження. Отримані наукові результати знайшли практичне впровадження в діяльності Міністерства юстиції України (довідка від 17.02.2022 р. №20865/21.2/33-22), Державної екологічної інспекції України (довідка від 21.04.2022 р. №10534/02), у навчальному та науковому процесі Маріупольського державного університету (довідка від 04.04.2023 р. № 01-32/189). Практичні рекомендації автора може бути використано при вирішенні актуальних питань розвитку та здійснення заходів щодо зміцнення демократичного врядування в Україні, освітньому процесі та дальших наукових дослідженнях.

Оцінка змісту та основних положень дисертації, її завершеності та відповідності встановленим вимогам. Зміст та основні положення дисертації свідчать про її завершеність та відповідність встановленим вимогам. Наукові положення, висновки та рекомендації, що віддзеркалені в дисертації, автор обґрунтовує на основі логічного викладу матеріалу. У висновках до розділів відбито результати дослідження конкретних питань. Розділи роботи взаємопов'язано між собою. Найважливіші результати дослідження викладено у висновках дисертації, що відповідають поставленим завданням.

Дисертацію оформлено відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України, що висуваються до такого виду робіт. Зміст наукових праць доповнює основні положення дисертації.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації. Оцінюючи дисертаційне дослідження в цілому позитивно, слід вказати на деякі дискусійні положення та зробити певні зауваження.

1. У роботі на сс. 44-68, як нам видається, доцільним було б узагальнення міжнародної практики розбудови електронного врядування та підтримки постійного діалогу із суспільством.

2. На нашу думку, у другому розділі (п. 2.1) дослідження реформи державного управління в умовах цифровізації слід було б доповнити аналізом

міжнародних проєктів у межах співробітництва ЄС та України, що забезпечують фінансування розвитку електронного урядування.

3. У п. 2.2 дослідження потрібно було б більш чітко виокремити недоліки функціонування веб-сайтів органів місцевого самоврядування як ключового інструменту реалізації комунікаційної стратегії в умовах цифрових трансформацій.

4. У третьому розділі дисертаційного дослідження (сс. 162-174) слід було б глибше розкрити перспективи та перешкоди створення національної мережі інноваційних бізнес-інкубаторів в Україні за стандартами Європейської мережі бізнес- та інноваційних центрів.

5. Підрозділ 3.2 роботи доцільно доповнити обґрунтуванням розроблення середньострокової комунікаційної стратегії Міністерства юстиції України (2022-2024 рр.).

Водночас висловлені зауваження носять переважно рекомендаційний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації. Вони не знижують наукової і практичної цінності отриманих результатів, а лише окреслюють напрямки дальших наукових розробок.

Загальний висновок. Дисертаційне дослідження Чернецького Сергія Сергійовича «Інформаційно-комунікаційне забезпечення сталого демократичного врядування в Україні» є завершеною, цілісною науковою кваліфікаційною роботою, що має наукову новизну, теоретичне та практичне значення, містить наукові результати, які сукупно вирішують важливе наукове завдання, що полягає в розробленні наукових положень та практичних рекомендацій щодо розвитку процесу інформаційно-комунікаційного забезпечення сталого демократичного врядування для ефективної реалізації реформи публічного управління в Україні в умовах цифрових трансформацій.

Дисертаційну роботу виконано на високому теоретичному та методологічному рівнях, за своїм змістом та сукупністю отриманих результатів вона відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами) та вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження

ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її автор, Чернецький Сергій Сергійович, заслугоує присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент:

Завідувач кафедри державного
управління і місцевого самоврядування
Херсонського національного
технічного університету,
доктор наук з державного управління,
професор,

заслужений працівник освіти України

 І. П. Лопушинський

Підпис проф. Івана Лопушинського засвідчую:
Перший проректор Херсонського національного
технічного університету

Марія АРТЕМЕНКО

«12» серпня 2023 р.